

LAKIALOITE 29/2002 vp

Laki rikoslain 2 a luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Rikoslain (39/1889) 2 a luvun 8 §:n mukaan rikesakko voidaan määrätä enintään 1 000 markan suuruisena. Rikesakko on kiinteää sakkoa lievempi varallisuusrangaistus, josta annetaan tarkemmat säännökset asianomaisessa laissa, ja rahallisesta määrästä säädetään tarkemmin lain pohjalta annetussa asetuksessa. Rikoslain 2 a luvun 9 §:ssä luetellaan ne rikkomukset, joissa rikesakon käyttäminen on mahdollista. Yleisenä rajauksena on se, että rikkomuksesta säädetty rangaistus on enintään sakkoa tai kuusi kuukautta vankeutta.

Rikoslain 2 a luvun 9 §:n mukaan rikesakko voidaan määrätä etupäässä liikenteessä tapahtuvista rikkomuksista. Myös jätelaissa (1072/1993) säädetyn roskaamiskiellon vähäisessä rikkomisessa rikesakon käyttö on mahdollista. Menettämisseuraamuksen toteuttaminen rikesakkomennettelyssä ei ole mahdollista.

Rikesakon käyttöä olisi syytä laajentaa käytettäväksi sekä metsästysrikkomuksiin että vähäisiin tekoihin myös kalastuslain (286/1982) puolella. Kun näissä rikkomuksissa usein tulee

kysymykseen myös menettämisseuraamuksen määrääminen sekä pyyntivälineen että saaliin osalta, lainsäädäntöön olisi syytä lisätä mahdollisuus tällaisen menettämisseuraamuksen määräämiseen tiettyyn markkamäärään saakka. Jos menetettäväksi määrätty omaisuus tai arvo olisi tätä suurempi, asia tulisi käsitellä muussa järjestyksessä.

Todettakoon, että eduskunnassa on käsittelyssä luonnonvararikoksia koskevien säännösten uudistaminen, jossa ehdotetaan muutoksia myös metsästyslakiin (1093/1996) ja kalastuslakiin. Uudistuksessa esitetään rikesakkojärjestelmää koskemaan myös eräitä kalastuslain lieviä rikkomuksia. Tämä lakiehdotus on tehty voimassa olevan lain pohjalta, ja mainittu uudistus saattaa tuoda muutoksia tämän esityksen mainittuja lakeja koskevaan pykälänumerointiin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 2 a luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 a luvun 9 §, sellaisena kuin se on laissa 550/1999, seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikeskosta

9 §

Rikesakkorikkomukset

Rikesakko voidaan 2—4 momentin mukaisesti säätää seuraamukseksi virallisen syytteen alaisesta rikkomuksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Rikesakko voidaan säätää tieliikennelain (267/1981) tai sen nojalla annettujen sellaisten säännösten tai määräysten vähäisestä rikkomisesta, jotka koskevat

- 1) jalankulkijoita,
- 2) moottorittoman ajoneuvon kuljettajaa,
- 3) moottorikäyttöisen tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita, kuntoa, moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavia asiakirjoja, moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevää ja tarpeetonta ajoa, henkilökuljetusta, kuljettajan tai matkustajan henkilökohtaisen suojavälineen käyttöä, muita kuljettajaa koskevia liikennesääntöjä tai liikenteen ohjauslaittein osoitettuja käskyjä, kieltoja tai rajoituksia,

4) suurimman sallitun nopeuden ylittämistä moottorikäyttöisellä ajoneuvolla taikka

5) ajoneuvon katsastusta ja rekisteröitäväksi ilmoittamista.

Rikesakko voidaan säätää myös metsästyslain (1093/1996) 74 §:n mukaisesta metsästysrikkomuksesta ja 75 §:ssä säädetystä metsästyslain säännösten rikkomisesta.

Rikesakko voidaan säätää myös kalastuslain (286/1982) 14 luvun 107 §:ssä säädetystä kalastusrikkomuksesta ja 109 §:ssä säädetystä vaaran aiheuttamisesta kalavedelle.

Rikesakko voidaan säätää myös jätelaissa (1072/1993) säädetyn roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta.

Rikoksentekovälinettä, saalista tai rikoksen tuottamaa hyötyä koskeva menettämisseuraamus voidaan panna täytäntöön rikesakkomenettelyn yhteydessä, jos niiden arvo on yhteensä enintään 250 euroa.

Edellä 2—5 momentissa säädetystä rikkomuksista sekä 6 momentissa säädetystä menettämisseuraamuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2002

Sulo Aittoniemi /alk